

Scriitoare, jurnalistă, traducătoare. Cărți publicate: *Cartea memoriei eroilor căzuți în Afganistan*, 1997; *Cartea memoriei eroilor căzuți pentru independența și integritatea Republicii Moldova*, 2000 (cu caracter documentar); *Colind afgan*, Chișinău: Pontos, 2002; *Afganistan – mon rayon de soleil sauvage*, Paris: 7 Écrit editions, 2012; *Афган территория войны*, Санкт-Петербург: АСТ, 2014; *Agent dubluși Dobrenii*, București: Detectiv Literar, 2018; *Mireasa din Kabul și Minteța satului cea de pe urmă*, Chișinău: ARC, 2019 (romane); *Lilith*, București: Detectiv Literar, 2018 (versuri) etc.

Olga CĂPĂȚĂNĂ

ZÂMBET

...Ei da, s-a sfârșit... Ei da, da... s-a sfârșit?... și... Ei?!.. S-a sfârșit... Și?..

Zbura în minte și pe buze, mereu, la nesfârșit, stupid cuvânt de legătură, oincantație ce mângâia și se voia mângâiată, și...

Îmi potrivii pasul în ritmul melodiei frânte, între și-uri mai lungi, mai scurte, ochii îmi erau în ceață, pumnii strânși, rictusul buzelor în și, și, și...

Golul din mine nici măcar nu întreba, mă apăsa cu deșertăciunea lui, eram toată numai exclamații și-ntrebări.

M-am oprit în fața șirului de oameni de lângă o piață, un și imens de picioare, mâini, zgomotos, grăbit.

„Ce fac eu aici?” Zgomotul îmi spărgea timpanele. Mergeam încet, mai departe, spre parcul din centrul capitalei. Mergeam fără să aleg străzile, cu capul plecat, numărând pași... și... și... și...

Am traversat strada, o mașină frână brusc lângă mine, un polițist mă dojeni cu un semn. Jenată, trecui pe celălalt trotuar, mă grăbeam printre oameni grăbiți.

Și-urile se mai răriseră și încercam să-mi amintesc numele celui ce îndiguise iureșul pașilor cu semne de întrebare. Îl văzui limpede înaintea ochilor, de parcă era aici, în fața mea.

Sub masca aceea aspră a feței, nu oricine putea să-i bănuiască zâmbetul din colțul gurii.

L-am intuit din întâmplare chiar în clipa în care l-am văzut și am rămas surprinsă de lumina zâmbetului. Zâmbet ca o mască.

Zâmbet pe buze, zâmbet în palmele lui. Dar lipsă de zâmbet în suflet... pustiul ăsta l-am văzut mai târziu, mult mai târziu. Când era deja prea târziu. M-am împrietenit cu masca aceea și am lăsat-o drept pavăză, ca nu cumva să se dumirească cineva și să-i fure Zâmbetul. L-am luat cu mine și l-am ascuns în suflet adânc-adânc, astfel încât ceilalți îl credeau dur și ursuz.

Nu mă mai simțeam singură, când era foarte noapte în toamna mea.

Cum vedem atâta zâmbet în el? Numai eu? Și? O clipă cu întrebări se agăță, înainte de a-l primi în vis pe Bărbatul care ținea ascuns zâmbetul doar pentru mine. La începutul începutului.

– Ce e cu tine, Fato? Te-ai îndrăgostit? Ești proastă? Chiar vrei să-l accepți în viața ta?

– Ce știi tu despre el și despre zâmbetul lui? Zâmbește mereu, dragă, zâmbește.

– Ești nebună? Nu vezi ce încruntat este? Colțul gurii îi atârnă în jos... asemenea oameni sunt răi. Nu cumva...? Și asta numești tu zâmbet? Bărbatul ăsta privește de sus, cu dispreț, oare chiar ești oarbă? Și are un caracter departe de a fi dulce...

– Cred... da... dar nici nu mi-au plăcut vreodată bărbații dulci, de parcă ar fi unși cu miere...

– Bine, dar...

– Taci, dragă, taci. E formidabil zâmbetul lui!

Seara mă strecuram în pat cu gândul la Bărbat, îi netezeam cu mâna zâmbetul, zâmbeam și eu fericită și adormeam liniștită. Ca să visez apoi același vis, nopți în șir: eram împreună, fericiți, dar la un moment dat, Bărbatul dispărea, eu îl căutam cu disperare, vorbeam în vis, îi explicam ceva de parcă era alături. Într-o dimineață i-am zis: am visat urât! Am visat că ai plecat cu o altă femeie.

– Ești bizară. Nu știi nici să visezi normal.

Dimineața mă trezeam luminată de raza zâmbetului, o simțeam pe față, pe buzele mele, visul rămânea în noaptea aceea cu lună gravidă, iar eu îi șopteam numele atât de romantic, ce purta culoarea bucuriei.

– Je t'ador...

– Taci, Bărbate, taci! Măinile tale spun mai puține banalități...

– Uite, m-am trezit dimineața și am vrut să facem dragoste, dar tu nu ești alături. Vreau să-ți simt mirosul!

– A rămas o rochie de a mea la tine, pune-o pe pernă și miroase-o...

– Tot e ceva decât nimic!

Zâmbetul lui era ca un remediu pentru toate durerile, nevoile, datoriile și obligațiile pe care mi le asumam cu duiumul.

Zi de zi, dintr-un bobocel, Zâmbetul se transformă într-un trandafir mare, frumos, cu petale catifelate. Credeam că, atâta timp cât Zâmbetul va fi cu mine, nu mi se va întâmpla nimic rău.

Dar iată că într-un moment am observat (sau mi s-a părut doar?), pentru o frântură de secundă, că Zâmbetul s-a plictisit, că stă agățat așa, într-o doară, de un colț de gură.

De frică, inima mi s-a făcut cât un purice și prin minte mi-a fulgerat: a început sfârșitul! sfârși... hei! S-a sfârșit? Și? Va fi un alt început! Și... și... și...

S-a sfârșit? Cine a decis asta? Eu am decis să nu aștept sfârșitul sfârșitului. Am luat Zâmbetul în palme și i-am dat drumul: zboară, pleacă, distrează-te, ești liber!

Eu am decis, noaptea s-a hotărât sau poate începutul lui noiembrie, ce se frăsuia la geamul

înlăcrimat cu toți pomii ce-și frâng ramurile ca și mine, degetele mele s-au încleștat în cana de cafea, neînțelegând unde au greșit.

Căutam un prieten vechi, un sprijin, un capăt de vorbă cu cineva drag și...

Și-urile se pot opri, un umăr pe care aș putea plânge...

– Iartă-mă, nu am timp, am de rezolvat o mie și una de probleme.

Se pierduse printre oameni umărul cald. Timpul...

Hai, Fato, hai în ploaie, să te spele, să te curețe de necaz și de patimi, de gânduri și de zâmbet străin și plictisitor, și... Hai, Fato, te așteaptă Nistru, te așteaptă codrii. Vezi, Fato, florile, vezi-le în tine, în părul tău. Hai, Fato, luna a răsărit, i-ai furat unduirile în părul tău, nu o supăra că e geloasă și o să se răzbune. Mai bine tunde-te, Fato, fă-ți o frizură de băiețandru, modernă, schimbă culoarea părului, fă-te roșcată, ieși în lume, Fato, uită de toate și cântă, și bucură-te de viață!

Lasă, Fato, mai zâmbesc și alți bărbați.

De pe celălalt trotuar, un Zâmbet mă ajută să trec strada. Cineva aleargă cu o mască în mâini.